CSONTJAINKBA REKESZTETT TEREMTÉSTERV

MISZERINT AZ ÜDVTÖRTÉNET A TESTI LÉT APOLÓGIÁJA

ÍRISZ SIPOS

Az, hogy az embernek teste van, megkérdőjelezhetetlen tény. Mint ahogy az is, hogy senki sem választhat magának testet. S bár úton-útfélen azt hangoztatják, hogy a test önmagában még nem teszi az embert emberré, ám azt mindenki elismerné, hogy valahányszor csak érvényesülésről, tekintélyről van szó, a szépség, az erő és az intelligencia olyan kezdeti előnyt jelentenek, amelyekkel az erények csak korlátozott mértékben képesek felvenni a versenyt. Ezért a hiúságok vásárán kelendő portékának számít mindaz, ami valós vagy vélt hiányosságainkat viszonylagossá teszi, vagy elleplezi.
Mégis a test elégtelenségén, sőt mulandóságán túl egy sokkal mélyebben rejlő szorongató rossz érzés terjeng: mégpedig az ember testiségével kapcsolatos alapvető rossz érzés.

1. A TESTTELENSÉG KULTUSZA

EGY NO-BODY MEGASZTÁR: A MICHAEL JACKSON-JELENSÉG

Minden kultúra megtalálja annak a formáját, hogy megbirkózzon ezzel a szorongató érzéssel. A popkultúra a „megasztárban" alkotta meg saját médiumát. Az új fogalom a 90-es években elsőként a Michael Jackson-jelenséget jelölte.
Korábban egyetlen popbálvány sem örvendett ekkora médiajelenlétnek, egyetlen zenésznek sem sikerült a lemezeiből ennyi példányt eladnia. A videoklip megjelenésével a sztárkultúra is megváltozott. Az extravagáns hanghoz immár egy univerzális test is tartozott: a táncoló sztár mozgó képe, amely mindenütt jelenvalóként — gyakran hang nélkül is — ott villódzott a képernyőkön.

Jackson művészi teljesítményével és művészetének ügyes piaci értékesítésével önmagában nem tett volna szert ilyen mértékű népszerűségre. A tulajdonképpeni bűvöletet az afroamerikai fiatalember felismerhető bőrszín, kor és nem nélküli mesterséges lénnyé való fokozatos mutálódása jelentette. Kinézetét közönsége szépségideáljához igazította, és engedte, hogy azt számtalan műtéttel arcába szabják, bőre alá gyömöszöljék és a vérébe fecskendezzék. Az eredmény egyszerre volt vonzó és rémisztő. Az egyre álarcszerűbbé váló ábrázat, a manószerű hang és a gépies mozgás rajongóit és gyűlölőit egyaránt megbabonázta. Jackson elérte azt, ami korábban senkinek sem sikerült: maga alkotta újjá saját testét. Megszabadította mindattól, ami identitásához hozzátartozott, és ezzel a posztmodern kor átalakuló ikonjává vált: imázsépítők és sebészek rakták őt össze a divat diktálta diskurzus bizományba kapott elemeiből. Jackson arcmása azért összetéveszthetetlen és felismerhető, mert teljesen kicserélődött és többé már nem felismerhető.

VIRTUÁLIS VAGY ÉLŐ HALOTT: A CYBER SZEMÉLYTŐL A PLASZTINÁLT EMBERIG

Minden konstrukció lényege az, hogy darabjaira hullik — így mállott szét a Jackson körüli kultusz is, amelyet még a médiában mindig jól működő botrányok és a színpadi szentté avatás sem képesek újraéleszteni. Újabb ingerrel csábít a világháló. Itt a legkülönfélébb chat-szobákban és

fórumokon bárki szert tehet egy vagy több identitásra, és más virtuális identitásokkal léphet test nélküli — akár erotikus — cserekapcsolatra. Ennek kontrapontjaként tombol a test kultusza: legyen az élő, vagy holt. A virtuális pszeudotestekben megvalósuló élet materializálódott ellenpárját alkotják a pszeudoélettel bíró valódi testek. Máig több mint 25 millió ember zarándokolt el azért Gunther von Hagen „Testvilágok" című kiállítására, hogy megtekintse az élethűen pózoló plasztinátumokat, preparált tetemeket. Nem is az emberi anatómia az, ami érdeklődést kelt, hanem a tükörfényesre csiszolt morbiditás. Ha az alakok műanyagból lennének, a kiállításnak valószínűleg soha nem lett volna ekkora látogatottsága; a művi és művészi módon közszemlére tett testeknek eredetieknek kell lenniük ahhoz, hogy szolgálni tudják ezt a bizarr halálkultuszt.
Mindegy, hogy animált vagy preparált testről van szó — mindkettő egy bizarr, a testtől elidegenedett, sőt a testtel szemben ellenséges kultúra allegóriájaként jelenik meg. Előbbi a test nélküli identitást magasztalja, utóbbi az identitás nélküli csupasz testet.

2. A TEST MINT KULTURÁLIS PARAMÉTER

A testi léttel kapcsolatos szorongás mélyen lenyúlik az emberi egzisztencia és identitás fundamentumáig. Ez egy ősrégi perlekedés azzal a testbe — minden testbe — belevésett kötöttséggel, amelyet nem lehet megszüntetni vagy viszonylagossá tenni. Minden ember biológiai testéhez hozzátartozik többek között három olyan jellemző, amely meghatározza fel nem rúgható helyét a társadalomban:
1. A testnek eredete van, amely visszavonhatatlanul hozzárendeli az embert biológiai szüleihez, őseihez, rokonaihoz. Az ember mindig valamely „örökség" része. Ennek az egyáltalán nem tetszőleges odatartozásnak a nyomai bele vannak írva a test összes sejtjébe. Paradox módon ugyanezek a nyomok találhatók az öröklött tulajdonságokban, amelyek egyedülálló kombinációjuk révén szavatolják az egyén individuali-tását, amely által egy ember mindenki mástól különbözik. Az odatartozás és egyediség szétválaszthatatlan egységet alkot a testben.

2. A test olyan érési folyamaton megy keresztül, amely a gyereket, majd a felnőttet beleilleszti a nemzedékek láncolatába. Bármilyen korú legyen is az illető; teste mindig az öregedés, ill. az érés irányába változik. A generációk sora, vagy gyerekként, vagy szülőként, egyértelműen — és végérvényesen — hozzárendeli mindenkori kapcsolataihoz. A szülő mindig szülő marad, mint ahogy a gyerek is gyerek, függetlenül a viszony mindenkori alakulásától.

3. A testnek neme van, amely az utódnemzés tekintetében meghatározza őt. Ennek megfelelően vagy a nemzéshez, vagy a foganáshoz és szüléshez vannak meg a feltételei. Így minden egyes személy az emberiségnek vagy a hímnemű, vagy a nőnemű feléhez tartozik. Ezzel szemben a „nőies", a „férfias" vagy a „nemi" fogalmak minden további jelentése csak másodlagos.

Tehát a rokonság, a generációk szövedéke és a nemiség által kapcsolatok jönnek létre. És épp ezeknek a kapcsolati dimenzióknak van egzisztenciális jelentőségük: ezek által növekszünk, vagy ezektől szenvedünk a leginkább és a legerősebben. A szülők és gyerekek, a férfi és nő, valamint a testvérek közötti viszony stabil egyensúlya nélkülözhetetlen a túléléshez. Épp ezért, az erre való törekvés emberemlékezet óta minden etikai norma és követelmény alapját képezi.

ŐSTÁVOLSÁG ÉS KAPCSOLAT Az egyensúlyhoz hozzátartozik, hogy ezeknek a kapcsolatoknak az aszimmetria az egyik lényeges jellemzője. Mindig egyenlőtlen felek: szülők és gyerekek, fiatalok

és idősek, férfiak és nők, különböző tehetséggel megáldottak állnak egymással szemben. Ez felettébb kényes, de mégis alapvető fontosságú dolog, hiszen csak a különbözőségben tudunk egymástól tanulni és egymás által fejlődni. A zsidó vallásfilozófus, Martin Buber tanítása szerint az identitás az „őstávolság és kapcsolat" megtapasztalása által jön létre. Az „Én" ebben megszólítottként, egy „Te"ként érzékeli önmagát. A „másnak levés" („anders Sein") feszültséggel terhes terében lángol fel a személyt alakító párbeszéd. Az emberi együttlét akkor válik valóban termékennyé, ha a különbözőség érzékelése mellé az istenképiség és egyenértékűség felismerése társul. Ám a különbözőség — ahogy a tapasztalat mutatja — azt a veszélyt is magában rejti, hogy az egyik fél hátrányba kerül: az egyenlőtlenség hirtelen az életet fenyegető hatalmi eszközzé válik. S amikor a nemzedékek, a nemek és testvérek — tágabb értelemben a nemzetek — között a hatalmi harc eszkalálódik, kitör a háború!

Ebből fakad a testiség miatti alapvető kényelmetlen érzés: a testünkbe vannak írva mindazok a különbségek, amelyek egymáshoz rendelnek, de egyben ki is szolgáltatnak egymásnak minket, hiszen létünk és identitásunk a származás, a generációk és a nemek feszültségi terében alakul ki. Tehát nemcsak egymásnak vagyunk rendelve, hanem egymásra is vagyunk utalva — ez tesz bennünket sebezhetővé. Ki vágyna arra, hogy rá legyen utalva a másikra? Úgy tűnik, hogy ez a sérelem az a botránykő, amelybe belebotolva az emberiség minden időben és minden kultúrában megsebzi önmagát, és amelyet — mindhiába — megpróbál eltakarítani az útból.

3. Testképek — világképek

Vallásos gyakorlatok és dogmák, filozófiai rendszerek és technikai kísérletek gigantikus felépítményével próbálják meg a különböző kultúrákban az emberek legyőzni, elhallgatni, vagy legalábbis instrumentalizálni az átkos testiséget.

A pogány kultuszok transzállapotok segítségével törekszenek a szellemvilág test nélküli szemlélésére. A buddhizmus a testiség és individualitás aszkézis és meditatív elmélyülés általi legyőzését tanítja, és a lét célját a minden különbséget feloldó nirvánában látja. A kultúránkat tartósan alakító platóni idealizmus abból indul ki, hogy minden konkrét dolog, így az egyes ember is csak egy abszolút idea árnyéka. Az újkori szkeptikus és nihilista irányzatok a metafizikai valóságot olyan őselvekkel váltják fel, mint az „akarat és elképzelés" (Schopenhauer) vagy a „hatalomra törő akarat" (Nietzsche), amelyekben a test által korlátozott ember részesedik. Az ezoterikus tanítások azáltal relativizálják a biológiai alkatot, hogy a fokozatosan anyagtalanná váló testek hosszú sorában a legalacsonyabb kategóriába sorolják be.

Ezekben a máskülönben ellentétes elképzelésekben az a közös, hogy a nemiséget tendenciózusan korlátozásként, kényszerként vagy akár szégyenfoltként értékelik. A testellenes gondolkodási rendszerek igen gyakran együtt járnak a nő, illetve a nőiesség leértékelésével.

A teológia és a filozófia testellenessége

A keresztény hagyományhoz is tapadnak testellenes gondolkodási maradványok. Néhány a hellén-idealista világképből és a pogány kultuszokból került be „megkeresztelt" formában a teológiába és a hitgyakorlatba. Nemhiába érvel már Pál apostol a Rómaiakhoz írt levélben a Krisztus feltámadását tisztán szellemi-lelki eseménynek tartó és a test feltámadását tagadó gnosztikus értelmezés ellen. Az apostol, aki egyébként senki máshoz nem foghatóan tematizálja a mulandó és megkísértett „hús-test" (görögül szárx) elégtelensége miatti szenvedést, nyomatékosan óva int a testtől (görögül szóma) való meneküléstől.

Ez előrelátásról tanúskodik, hiszen az egyház ugyan a testiséget mint az ember lényegi jellemzőjét dogmaként rögzíti a tanításában, a testiségtől való menekülési reflex, ill. a testiség leküzdésének a vágya még a nyugati egyház történetében is makacsul tartotta magát.

Amilyen mértékben a kereszténység elszakadt a biblikus hagyomány alapjaitól, amelyek a héber írások istenés emberképében gyökereznek, és elkezdte az Újszövetséget is főleg a hellenizmus szemüvegén keresztül szemlélni, úgy torzult el a perspektívája a teremtés és a test, az élet és a halál, a nő és a férfi kérdésével kapcsolatban. A „testi" észrevétlenül a „húsból való", és ezzel a „bűnös" szinonimájává — vagy legalábbis alacsonyabb rendű dologgá — vált. A testnek ez az átértékelődése, sőt leértékelődése hatja át még a protestáns hitvalló írásokat és a pietista mozgalom jelentős részét is.

A dogmáktól emancipálódó felvilágosodásnak sem sikerült felértékelnie a testet. A tudományos szemlélet a „túlvilág" elutasításával megszabadította ugyan a mérhető környezetet a transzcendens rendhez való igazodás igényétől: az ember tulajdonságaival és igényeivel együtt immár a „természet" részévé vált, és mint testi lény mentesült a jó és a rossz kategóriák alól. A materiális valóság — és ezzel a test — miatti rossz érzéstől azonban nem sikerült megszabadulni: hiszen az aszimmetria továbbra is megmaradt! Sőt, még nyilvánvalóbbnak tűnt, hiszen a lelkiekben való kompenzáció lehetősége is megszűnt. Végül az újonnan kialakuló materializmus magát a különbözőséget nyilvánította a gonosz leglényegének, amit feltétlenül meg kell szüntetni.

A modern kor: a test mint osztály, faj vagy áru

A 19. század ideológiái látszólag kiutat kínáltak: némelyek olyan osztálynélküli társadalmat akartak létrehozni, ahol mindenfajta különbözőség elsimul, a nemek, a nemzedékek és a nemzetek elveszítik körvonalaikat, és megszűnnek olyan intézmények mint a házasság, a család és a nemzetállam. Mások olyan faji alapú társadalom eljövetelét hirdették, amelyből kiirtatik mindennemű idegen — megszűnik a fenyegető másság —, és a technikailag tökélyre fejlesztett tenyésztés az éroszon alapuló házassági szövetséget idővel éppúgy feleslegessé teszi, mint a családban való gyermeknevelést — mindezt egyetlen vezér által irányított, homogenizált birodalomban.

Mindkét gondolkodási rendszer lényegében totalitárius és a testi lét hangsúlyozása ellenére a testtől ódzkodó és prűd, mivel az identitás alapjául szolgáló különbözőséget támadja.

A liberalizmus magát ugyan ismét individualista irányultságúnak állította be, ám ezért a test által szavatolt identitással fizetett: a szabad versenyben az emberi test értéke csereértékén alapul — az Éntől elidegenedetten áruvá válik a munkaerőés fogyasztói piacon.

Posztmodern kor: a test mint performance

A világképek posztmodern kiárusítása során összegubancolódnak a testidegen idealista és materialista ideológiák szálai, tetszőlegessé és kicserélhetővé válnak: minden lehetséges, ám semmi sem kötelező. Ott, ahol a saját test, a saját személyiség már csak határ és tulajdonság nélküli konstrukciónak számít, az identitásért folyó bárminemű küzdelem nevetségesnek tűnik. Így nem marad más, mint az előremenekülés: az énünkön való végső túladás önmagunk kifigurázása által.

Így nem meglepő, ha a nemi identitást a testről leválasztó radikális „gender-koncepciók" a számos queerés melegmozgalom gyakorlatában látható szexualizált test kultuszával kapcsolódnak össze. S diadalt ül a paradoxon: egyetemi oktatók a letisztult intellektus utolsó fellegváraként nem az aszkézist hirdetik, hanem a mámort, és a politikai innováció netovábbjaként dicsérik az egész világon terjedő melegfelvonulásokon látható karneváli „performance"-ot, a nemiség paródiáját.

MAI ETIKAI KIHÍVÁSOK

A normák és viszonyítások ilyen megszűnése láttán hol húzhatók meg a határok? Ha minden egészleges, minden testi tisztán fikció — mi garantálhatja azt, hogy az „ember" kategóriája egyáltalán még azonosítható marad? Ha az egyént, a személyt körvonalazó határok tetszés szerint eltolhatók, akkor végső soron az ember és a nem-ember közötti határ is önkényessé, megfontolás tárgyává válik.

Nem csoda, ha egy, az „ember" méltóságát sérthetetlennek deklaráló és a nemzetközi jog segítségével védő korban — például az eutanázia és az embrióvédelem kapcsán fellángoló — bioetikai viták robbanásukat élik. Ezeknél mindig az „emberfelfogások" harcáról van szó: ki „még nem" és ki „már nem" ember? Ezért a testiség — a test, lélek és szellem összefüggésének — kérdése az etika lényegét, és ekképp a keresztény etika lényegét is érinti.

Mit tud a keresztény hit, mit tud az egyház a szabadon meghatározható identitás kultuszával szemben felmutatni?

Nem sokat, ha a válaszokat a szétszakítottság gondolata mentén keresi. Egy minden földi dolgot leértékelő és a lélek tökéletesítésére specializálódó „siralomvölgyi kereszténység" nemcsak elitistává és világidegenné, hanem hiteltelenné is válik — kiváltképpen, ha az elfojtott teremtményi szükségletek krónikus identitászavar vagy kettős morál kialakulásához vezetnek.

A másik oldalon találjuk azokat, akik az ember anyagi létét teszik a megváltás célpontjává, és Isten országát a politika és a technika segítségével próbálják megvalósítani: a „földi mennyország kereszténysége" vagy hamarosan az őt körülvevő kultúra hatalmi mechanizmusainak és ideológiáinak csapdájába esik, vagy egy álszent társadalmi panaszkultúra mögött bástyázza el önmagát.

4. TEREMTÉS ÉS TESTISÉG

A test jelentőségének és a sikerrel járt identitásnak forgóés sarokpontja az, hogy milyen értéke van a teremtés kérdésének a gondolkodásunkban.

Hiszünk abban, hogy a világot a Teremtő hozta létre? És hiszünk abban, hogy az jó? Minden fenntartás nélkül?

A biblikus teremtéstörténetben (Ter 1) Isten művére minden este azt mondja, hogy az „jó", sőt, az ember teremtésekor azt, hogy az „nagyon jó". Az emberi környezet azonban, ahol élünk, mindennek nevezhető, csak épp „nagyon jó"-nak nem; diszharmónia, gyarlóság és gonoszság torzítja el. Ezért a hitünk és a teológiánk azon mérettetik meg, hogy hiszünk-e abban, hogy továbbra is érvényben van Isten embernek tett ígérete, miszerint „nagyon jó". Ha igen, akkor az embert úgy fogadjuk el, ahogy teremtetett: a kozmosz építőelemeiből alkotva, Isten lélegzetével éltetve. A bibliai hagyomány az embert testi-szellemi lénynek mutatja. Nem csak van teste; ő maga test. A „test" nem a bioorganizmust jelenti, hanem a lélektől áthatott, átlelkesített testben lévő, Isten képét tükröző és hordozó teljes személyt.

Az emberi lét és az egymásra utaltság a teremtő adományai. Abból az alapfeltételből kiindulva, hogy az, ami adva van, az ajándék, és nem egy sértés, sikerrel járhat az „identitás" veszélyeztetett projektje.

MEZÍTELENSÉG ÉS SZÉGYEN

Nehezünkre esik így látni magunkat. Már a bűnbeesés története is arról mesél, hogy az első emberpár inkább másmilyen szeretett volna lenni: mégpedig olyan és nem más, mint Isten — az embernek adott korlátok nélkül. S bár félresiklott a próbálkozás, az ember továbbra is küzd a tér és idő határaival, a származásából, korából és neméből fakadó identitása korlátaival.

De minél erősebben le akarjuk rázni magunkról a teremtettségünk nyomait, annál jobban elhomályosodik bennünk az istenképiség. Az identitás szétmorzsolódik a kezünkben: halálra szánt testünkkel, meghasonlott lelkünkkel és élettelen szellemünkkel próbáljuk összerakni a szilánkokat, újrateremteni magunkat — és kudarcot vallunk.

Még az identitás kibontakozását szolgálni hivatott, egymás közti kapcsolatok is töredezetté váltak: vágyunk a testvériségre, mégis hadakozunk egymással. Szüleink, akiknek rászorulunk a gondoskodására, manipulálnak minket. A gyerekek, akikre büszkék szeretnénk lenni, felháborodnak tökéletlenségünkön. Társunk, akinek a közelségét keressük, idegen marad a számunkra. Méltóságától megfosztott fizikumunk mezítelen és veszélyeknek van kitéve. A test — különösen nemiségében — a megszégyenítés és az elutasítás számára nyújt támadási felületet. Az adást és elfogadást egyáltalán lehetővé tevő különbözőség elkerülhetetlenül az elnyomás eszközévé válik.

A biblikus hit számol ezzel a valósággal, azonban az üdvösségtörténet tágabb horizontjába helyezi azt, amely már a világegyetem megteremtése előtt elkezdődött, a történelemben bontakozik ki, áthatja és átalakítja azt. Az üdvtörténet motorja Isten teremtés iránti szeretete és az emberek utáni vágya. Nem akaratuk ellenére, hanem beleegyezésükkel akar cselekedni. Isten összeköti üdvtervét a történelemmel azáltal, hogy szövetségre lép az emberrel. Az emberiség történetében teljesedik ki az egész teremtésre vonatkozó ígérete.

A TESTISÉG FELÉRTÉKELÉSE A SZÖVETSÉG ÉS A TÖRVÉNY ÁLTAL

Izrael kiválasztásával Isten új irányt ad az ember és a népek történetének. Eközben szuverén módon cselekszik, ahogy már a világ teremtésekor is: ő a kezdeményező, szeretete megelőzi az embert. Izrael kiválasztott népnek tekinti magát, aki csak Isten ígérete által jöhetett létre. JHWH garantálja Izrael identitását. Maga a szövetség sem elvont valóság! Záloga a test szerinti utód, a termékenység, a jólét és a biztonság.

Azért gyógyító ez a beavatkozás, mert az ember kettős nyomorára reagál: mindenhatósági fantáziájára, gyámoltalanságára, amely rásüti a kiszolgáltatottság bélyegét.

„Békességet ad határaidnak", szól az ígéret. Ehhez azonban az elmosódott, átlépett, erőszakkal eltolt vagy alattomosan elaknásított határoknak ismét láthatóvá kell válniuk. A Tórában, a szövetség törvényében mintegy visszhangzik a teremtéstörténet, kitisztul az ember alkotta tohuwabohu, és ismét láthatóvá válik a rend.

ELVÁLASZTÁS ÉS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS

Már a törvény preambuluma is jelzi az én-te őstávolságot és kapcsolatot: „Én Jahve, vezettelek ki téged…", kezdi Isten, majd parancsolatról parancsolatra haladva „választja el": Izraelt Egyiptomtól, a szabadságot a kötöttségtől, Istent a bálványoktól, a természetest a művitől, (Isten nevének) használatát a visszaéléstől, a szombatot a hétköznapoktól, a szülőséget a gyermekségtől, az enyémet a tiedtől, az életet a haláltól, a házasságot a paráznaságtól, az igazságot a hazugságtól, a tiszteletet a tiszteletlenségtől.

Csak az elválasztás és megkülönböztetés teszi láthatóvá az eltemetett gazdagságot, ami a szabadságban, a kultuszban, az ünnepnapokban, a családban, az emberi életben, a tulajdonban, a nemekben, a nyelvben és a felebaráti kapcsolatban rejlik. Azzal, hogy megtanul ügyelni az Istentől kapott korlátokra, Izrael a teremtést méltatja, és ráébred saját méltóságára. Ez a méltóság az

emberi identitás alapja. Ha ez tudatosul benne, az ember felismeri eredeti rendeltetését, mely szerint istenképiségével Isten dicsőségét hivatott a világegyetem felé sugározni.
Ezzel az ember megszenteli a világegyetemet. De hogyan nyerheti vissza a bukott ember testi-lelki-szellemi lényként a méltóságát? Mi szen-teli meg őt? A Tóra által tárul fel előtte ismét a rendeltetése. Ugyanakkor épp a törvény mércéje mutat rá még nyilvánvalóbban elégtelenségére!
A végső kérdés tehát nem az, hogy mi szenteli meg az embert, hanem, hogy ki szenteli meg. Ki állítja vissza istenképiségét?

A testiség rehabilitációja Krisztusban

Isten Jézusban maga járja be azt az utat, amelyet kijelölt az embernek. „Az Ige, aki Istennél volt, testté lett." Isten fia emberré lesz, hogy rehabilitálja az ember testiségét, és elvezesse arra a dicsőségre, amelyre teremtetett. A testet nem bármikor újra levethető álarcként ölti magára; hanem maga lesz „testté" — János evagélista a sarx=hústest szót használja —, hogy a nyomorban és a szétszakítottságban egészen közel legyen hozzánk.

Vérrokonság

Megtörténik az elképzelhetetlen: a lelki engedelmeskedik az anyaginak — a Logosz alárendelődik a testi megkötöttségnek: a júdeai Dávid házából való eredetnek, a generációk sorához való rendeltetésnek, amely őt szülei gyerekévé teszi, a férfi nemhez való tartozásnak és ezzel a rábízottakkal való kapcsolatában az udvarló és szerető vőlegény szerepének.
Krisztus sajátjává teszi testiségünket, s benne fenntartás nélkül követi az Atya akaratát. Ezzel a testiséget az ellentmondások területéről visz-szavezeti a dicsőség földjére. Mivel az ember visszautasította a paradicsom örökségét, Krisztus mint hozzátartozó — jóban-rosszban — az ember „társörökösévé" válik. A „megváltó" (héberül goel) joga és teljhatalma, hogy vérrokonként megfizesse a testvérek tartozását, és a család számára visszakövetelje az elveszett örökséget.

Sorsközösség

Krisztus velünk vállalt sorsközössége garantálja azt, hogy a test — már mostani, megsebzett alakjában is — identitásunk védett helye lehessen.
Jézus halála és testi feltámadása szavatolja a teremtés hajdani kiteljesedését, amely benne kezdődött el, és amelynek a hozzá való tartozás által lehetünk részesei. A világegyetem nem szűnik meg, megújul. Ahogy a mi testünk is: a mindenféle hiányoktól szenvedő 'természetes test' (görögül: szóma pszychikon) 'lelkivé', a szellemtől áthatott, felszabadult és kiteljesedett létformává (szóma pneumatikon) alakul át (1 Kor 15,44).

Asztalközösség

Az Újszövetséghez való tartozást a kenyér és a bor — Jézus testének és vérének jele és jelenléte pecsételi meg: a vér, bűneink bocsánatára kiontva, tisztít és megszentel. A testet azért kapjuk, hogy Őt birtokolva — test legyünk.

A Krisztus testeként élő közösség

Jézus asztalközössége nemcsak számos megszabadított egyed közössége, hanem önálló új valóság, erőteljes, teljhatalommal felruházott test: Krisztus földi teste, amelyben már itt és most felismerhető az a méltóság és sugárzó erő, amelyet az emberi test elveszített.
Mivel a Lélek hajlékává épülő élő kövek mindegyike egy-egy résztest, minden egyes ember teste immár a Szentlélek temploma is lehet. Az emberi identitás az élő és kiengesztelődésen nyugvó kapcsolatokban, a sokféleségben rejlő egységben, az egymás kölcsönös kiegészítésén alapuló hatékonyságban az eltérő, ám egyenértékű adományok, javak és hivatalok szétosztásában körvonalazódik.

Krisztus testi jelenvalósága a világban

Krisztus, a fő által új rend alakul ki, amely kisugárzik és valóságossá teszi Isten országát: az egymással megosztott örökséget, mely megsokszorozódik, a felszabadító őszinteséget, a népet felmagasztaló igazságosságot, a szükséget csillapító irgalmasságot, valamint a test és a lélek gyógyulását. A test miatti kellemetlen érzés, szorongás, amely végigvonul az emberiség történetén, és mindig újra megszilárdul az alávetettség, a visszaélés és a konfliktus folyamatos megtapasztalása által, ebben az új, Krisztus által megformált test ígéretében megnyugodhat.
Az emberi testbe írt viszonyokat — szülők és gyerekek, testvérek, férfiak és nők között — áthatja az engesztelődés. A testi kapcsolatok öszszességét képviselő család rátalál rendeltetése lényegére, ha a szülőket Isten atyai szeretete irányítja, és a gyerekek Jézus atyjához fűződő szeretetére alapozhatják bizalmukat; ha a testvérek újra egymásra ismernek Krisztusban; ha a hitvestársi szeretet tükrözi a Messiásnak a menyasszonyként ábrázolt gyülekezet iránti vágyakozását.
A konkrét helyeken lévő konkrét emberekből álló, látható test által Krisztus különös módon van jelen, és hat a valóságunkban. Általa, aki az Atya jobbján ül, titokzatos módon már mi is jelen lehetünk ama rejtett valóságban, és teljhatalmunk van az oldásra és a kötésre.
Cselekvésünkben, imánkban, szeretetünkben és létünkben — testben létünkben és ezzel kiteljesedő létünkben — hatja át Isten üdvössége az egész teremtett valóságot.